

บทที่ ๔

ความแตกต่างของการมองภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองของบุคคลในวัยชรา
กับลักษณะพื้นฐานทางสังคมและความทันสมัยส่วนบุคคล

นอกจากความแตกต่างทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยาดังที่ได้กล่าวมาแล้ว การมองภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองของคนชราอาจแตกต่างกัน เนื่องจากมีลักษณะพื้นฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน เพราะสิ่งที่หล่อหลอมพฤติกรรมและความคิดของบุคคล เกี่ยวข้องกับความแตกต่างของสภาพสิ่งแวดล้อมที่บุคคลนั้นคลุกคลีด้วย เริ่มตั้งแต่ความแตกต่างที่เป็นไปตามธรรมชาติ ตามวัฒนธรรม การที่ได้รับการอบรมสั่งสอน เลี้ยงดู ที่แตกต่างกัน ตลอดจนความแตกต่างที่เกิดขึ้นในชีวิตที่เป็นอยู่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บางคนอาจประสบความสำเร็จในชีวิต บางคนอาจล้มเหลวในชีวิต ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา จะมีผลต่อการประเมินคุณค่าของตนหรือไม่ ในที่นี้จะศึกษาถึงลักษณะความแตกต่างทางด้านต่อไปนี้

๑. เพศ
๒. สถานภาพสมรส
๓. ระดับการศึกษา
๔. รายได้
๕. ลักษณะโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน
๖. ความสมบูรณ์ของสุขภาพ

การประเมินคุณค่าของตนเองกับความแตกต่างของเพศ

เนื่องจากธรรมชาติและการอบรมสั่งสอน หรือวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมาเป็นเวลานาน ผู้ชายส่วนใหญ่เป็นคนที่โอนอ่อนผ่อนตามคนอื่นได้ยาก มีความเชื่อมั่น ยึดมั่นในความคิดของตนเอง นิสัยไม่ละเอียดอ่อน เหมือนผู้หญิง ที่กล่าวมานี้ก็มีข้อยกเว้นในบางคน จึงต้องมาดูที่ผลการศึกษา

ตารางที่ ๕๓

การประเมินคุณค่าของตนเองกับความแตกต่างของเพศ

การประเมินคุณค่าตนเอง	ชาย	หญิง	รวม
มีคุณค่ามาก	๓๐.๔ (๒๘)	๑๙.๘ (๔๒)	๕๐.๒ (๗๐)
ค่อนข้างมีคุณค่า	๕๖.๕ (๔๖)	๔๘.๘ (๑๐๓)	๑๐๕.๓ (๑๔๙)
แทบไม่มีคุณค่าเลย	๑๔.๓ (๑๓)	๑๓.๓ (๖๖)	๒๗.๖ (๔๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๒๑๑)	๒๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 6.95 df. - 3 significant at .03

พบว่าผู้ชายมองตนเองว่ามีคุณค่ามากกว่าผู้หญิง กล่าวคือ ผู้ชายมองตนเองค่อนข้างมีคุณค่า ร้อยละ ๕๐.๔ ผู้หญิงมองตนเองค่อนข้างมีคุณค่า ร้อยละ ๔๘.๘ และในการประเมินค่าตนเอง ทั้งชายและหญิงประเมินค่าตนเองว่า ค่อนข้างมีคุณค่าเช่นเดียวกัน แต่ผู้ชายสูงกว่า ความสัมพันธ์จึงมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ความแตกต่างของเพศทำให้ประเมินค่าตนเองแตกต่างกันไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ คนชราชายมองตนเองมีคุณค่ามากกว่าคนชราหญิง

การมองตนเองกับสถานภาพสมรส

อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางเพศ สถานภาพทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดบทบาทของบุคคลแต่ละพวกในสังคม เช่น หญิงที่เป็นโสด ไม่เคยประสบปัญหาในครอบครัวเกี่ยวกับสามีและบ้าน ผู้หญิงมีบทบาทหลายสถานด้วยกัน เช่น เป็นบุตรสาว ภรรยา มารดา ยาย และย่า เป็นต้น แต่ละเพศจะมีลักษณะของตนเอง เช่น หญิงมีความสามารถในการเลือกซื้อของ การเลี้ยงเด็ก

ส่วนผู้ชายต้องเกี่ยวข้องกับการทำงานตามบทบาท ความสามารถ และสถานภาพ การมีอำนาจในบ้านซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบความผูกพันในระบบเครือญาติ สถานภาพที่ได้รับจะกำหนดพฤติกรรมแต่ละบุคคลให้แตกต่างกันออกไป หญิงที่เป็นหม้าย บุตรต้องไปทำงานที่อื่น เขาก็ต้องประสบปัญหาการปรับตัวตามธรรมชาติ หญิงจะมีอายุยืนกว่าชาย เป็นธรรมดาที่ต้องประสบปัญหาต่าง ๆ มากมายทั้งลักษณะทางร่างกายและจิตใจที่บุตรแยกไป คนประสบความเจ็บป่วย มีความว่าเหวที่เพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันเสียชีวิตไป จึงมีผลในด้านอารมณ์ ส่วนเพศชายนั้น สถานภาพสมรสไม่ค่อยมีผลต่อการดำรงชีวิตในวัยชรามากนัก ในการศึกษาเราจึงดูการมองตนเองของบุคคลที่มีสถานภาพสมรสต่างกันว่า มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ดังตาราง

ตารางที่ ๕๔

การมองตนเองกับสถานภาพสมรส

การมองตนเอง	สถานภาพสมรส					รวม
	โสด	สมรส อยู่ด้วยกัน	สมรส แยกกัน	หม้าย	หย่าร้าง	
มีคุณค่ามาก	๑๗.๘ (๕)	๓๑.๖ (๒๕)	๒๘.๐ (๗)	๑๔.๓ (๓๑)	๒๓.๒ (๒)	๒๓.๒ (๗๐)
ค่อนข้างมีคุณค่า	๔๖.๔ (๑๓)	๕๘.๒ (๔๖)	๔๘.๐ (๑๒)	๕๔.๘ (๗๐)	๔๗.๑ (๘)	๔๘.๓ (๑๕๕)
แทบไม่มีคุณค่าเลย	๓๕.๗ (๑๐)	๑๐.๑ (๘)	๒๔.๐ (๖)	๓๕.๒ (๕๕)	๒๘.๖ (๔)	๒๗.๔ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๒๘)	๑๐๐.๐ (๗๙)	๑๐๐.๐ (๒๕)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)	๑๐๐.๐ (๑๕)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 19.27 df. - 8 significant at .051

พบว่าคนชราที่อยู่กับคู่สมรสมองตนเองว่าค่อนข้างมีคุณค่า ร้อยละ ๔๘.๒ ภาย
สัมพันธ์ของการประเมินค่าตนเองกับสถานภาพสมรสจึงมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ สถานภาพสมรส
ที่แตกต่างกันจะทำให้มองตนเองแตกต่างกัน สำหรับผู้ที่อยู่กับคู่สมรสเป็นผู้ที่อยู่พร้อมกันทั้งครอบครัว
ย่อมมองตนเองมีคุณค่าเพราะความสมบูรณ์ของครอบครัว คนชราที่ยังอยู่คู่สมรสมักมีคู่คิดที่อยู่ใน
วัยเดียวกัน การมีชีวิตอยู่ต่อไปเป็นความสุข ทำให้มองโลกในแง่ดี

การมองตนเองกับระดับการศึกษา

ความแตกต่างของระดับการศึกษา ทำให้คนชรามองตนเองไปในทางใด จึงแยกแยะกับ
การศึกษาออกเป็นกลุ่ม เพื่อทราบถึงความแตกต่างของการประเมินค่าตนเองดังนี้

ตารางที่ ๔๕

การมองตนเองกับระดับการศึกษา

การประเมิน คุณค่าตนเอง	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่รู้หนังสือ	เรียนจากผู้รู้	ป.๑-ป.๔	ม.๑-ม.๓	ม.๔ขึ้นไป	
มีคุณค่ามาก	๑๔.๔ (๑๘)	๒๘.๒ (๒๐)	๓๐.๒ (๑๖)	๖.๗ (๑)	๓๒.๖ (๑๕)	๒๓.๒ (๗๐)
ค่อนข้างมีคุณค่า	๔๖.๒ (๕๔)	๕๙.๑ (๔๒)	๔๓.๔ (๒๓)	๕๓.๓ (๘)	๔๗.๘ (๒๒)	๔๔.๓ (๑๔๔)
แทบไม่มีคุณค่าเลย	๓๘.๔ (๔๕)	๑๒.๗ (๔)	๒๖.๔ (๑๔)	๔๐.๐ (๖)	๑๔.๖ (๕)	๒๗.๔ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๗)	๑๐๐.๐ (๗๑)	๑๐๐.๐ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๕)	๑๐๐.๐ (๔๖)	๒๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 23.28 df. = 8 significant at .003

จากตารางเมื่อนำมาจัดเป็นพวกรู้หนังสือและไม่รู้หนังสือพบว่า คนชราที่รู้หนังสือจำนวน ร้อยละ ๕๑.๕ มองตนเองว่าค่อนข้างมีคุณค่า ความสัมพันธ์ของการมองตนเองกับความแตกต่างของ ระดับการศึกษาจึงมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ บุคคลที่มีความรู้มองตนเองว่าค่อนข้างมีคุณค่า จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า คนชราที่ได้รับการศึกษามีมุมมองตนเองไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและ บุตรหลาน คือ ค่อนข้างมีคุณค่า ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การรู้หนังสือทำให้มองตนเองมีคุณค่ามากกว่า คนไม่รู้หนังสือ

การมองตนเองกับรายได้ปัจจุบัน

เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจเป็นเรื่องสำคัญสำหรับคนชรา ดังได้กล่าวไว้แล้วในปัญหา คนชราเบื้องต้น จึงควรศึกษาถึงรายได้ของคนชราว่า ความแตกต่างของรายได้ทำให้คนชรา ประเมินคุณค่าของตนเองแตกต่างกันหรือไม่

ตารางที่ ๕๖

การประเมินคุณค่าตนเองกับรายได้ปัจจุบัน

การประเมินคุณค่าตนเอง	ระดับรายได้				รวม
	ต่ำกว่า ๑๐๐	๑๐๑-๕๐๐	๕๐๑-๑,๐๐๐	๑,๐๐๑ ขึ้นไป	
มีคุณค่ามาก	๑๒.๒ (๖)	๑๗.๖ (๒๒)	๓๓.๘ (๒๐)	๗๑.๘ (๒๑)	๒๓.๑ (๖๘)
ค่อนข้างมีคุณค่า	๓๘.๘ (๑๘)	๕๖.๘ (๖๖)	๕๐.๘ (๓๐)	๕๘.๕ (๓๒)	๔๘.๒ (๑๔๗)
แทบไม่มีคุณค่าเลย	๔๘.๐ (๒๔)	๒๘.๖ (๓๗)	๑๕.๓ (๘)	๑๘.๗ (๑๓)	๒๓.๗ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๒๕)	๑๐๐.๐ (๕๘)	๑๐๐.๐ (๖๖)	๑๐๐.๐ (๒๙๘)

chi-square 23.72 df. = 6 significant at .001

คนชราที่มองตนเองค่อนข้างมีคุณค่า เป็นคนชราที่มีรายได้ ๑๐๑-๕๐๐ บาท มีจำนวนร้อยละ ๕๒.๘ จำนวนรองลงมา คือ คนชราที่มองตนเองค่อนข้างมีคุณค่า จำนวนร้อยละ ๕๐.๘ มีรายได้อยู่ในระดับเดียวกัน คือ ๕๐๑-๑,๐๐๐ บาท ความสัมพันธ์ของการประเมินคุณค่าตนเองกับรายได้ปัจจุบันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า คนชราที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง มองตนเองมีประโยชน์ต่อสังคมและบุตรหลาน คือ คนชราที่มีรายได้ระดับเดือนละ ๑๐๑ บาทขึ้นไป (จากการรวม column ที่ ๒, ๓ และ ๔) มีจำนวนร้อยละ ๕๗.๒

การมองตนเองกับลักษณะโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน

จากการที่คนชราอยู่ในครอบครัวคนละขนาดกัน ทำให้มีความสำคัญและบทบาทที่แตกต่างกันออกไป จึงนำศึกษาว่าลักษณะครอบครัวแบบใดทำให้สมาชิกในครอบครัวซึ่งอาวุโส มองตนเองมีคุณค่าขึ้นมา

ตารางที่ ๕๗

การประเมินค่าตนเองกับโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน

การประเมินค่าตนเอง	โครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน			รวม
	ครอบครัวเดี่ยว	ครอบครัวขยาย	อาศัยผู้อื่น, โสด, อยู่สถานสงเคราะห์	
มีคุณค่ามาก	๒๔.๖ (๑๑)	๒๔.๗ (๓๘)	๑๘.๘ (๒๑)	๒๓.๒ (๗๐)
ค่อนข้างมีคุณค่า	๕๓.๕ (๒๓)	๕๔.๐ (๘๐)	๕๑.๘ (๕๖)	๕๕.๓ (๑๕๙)
แทบไม่มีคุณค่าเลย	๒๐.๙ (๙)	๒๐.๓ (๓๐)	๓๙.๖ (๔๔)	๒๗.๕ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓)	๑๐๐.๐ (๑๕๘)	๑๐๐.๐ (๑๑๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 13.04 df. = 4 significant at .01

ความสัมพันธ์ของการประเมินค่าตนเองกับความแตกต่างของลักษณะครอบครัวปัจจุบัน มีนัยสำคัญทางสถิติ คนชราที่อยู่ในครอบครัวขยายของตนเองค่อนข้างมีคุณค่า จำนวนร้อยละ ๕๔.๐ เนื่องจากสมาชิกในบ้านมีเป็นจำนวนมาก ทำให้คนชราได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุตรหลาน มีความอบอุ่นใจที่ได้เห็นบุตรหลานอยู่ทุกวัน การที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวบุตรหลานตนเองทำให้คนชราที่มีความอบอุ่นใจ รู้สึกว่าตนเองยังเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในครอบครัว จึงประเมินค่าตนเองว่ามีคุณค่า

การมองตนเองกับความสมบูรณ์ของสุขภาพ

นอกจากลักษณะพื้นฐานทางสังคมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกอย่าง คือ สุขภาพ ซึ่งตามธรรมชาติของคนชราแล้วเป็นวัยที่มีลักษณะทางร่างกายเสื่อม สุขภาพย่อมมีปัญหาตามมา คือ โรคภัยไข้เจ็บซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตในวัยชรา จากการศึกษาพบว่า คนชราส่วนใหญ่สุขภาพไม่ดี สิ่งเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณค่าตนเองหรือไม่

ตารางที่ ๕๘

การประเมินคุณค่าตนเองกับความสมบูรณ์ของสุขภาพ

การประเมินคุณค่าตนเอง	สุขภาพ			รวม
	ปานกลาง			
มีคุณค่ามาก	๑๘.๐ (๒๐)	๒๒.๓ (๒๓)	๓๐.๗ (๒๗)	๒๓.๒ (๗๐)
ค่อนข้างมีคุณค่า	๕๒.๓ (๕๘)	๔๘.๕ (๕๐)	๔๖.๖ (๔๑)	๔๘.๓ (๑๔๙)
แทบไม่มีคุณค่าเลย	๒๘.๗ (๓๓)	๒๙.๑ (๓๐)	๒๒.๗ (๒๐)	๒๗.๕ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๑)	๑๐๐.๐ (๑๐๓)	๑๐๐.๐ (๘๘)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 4.81 df. = 4 not significant

ปรากฏว่าคนชราส่วนใหญ่สุขภาพไม่ดี แต่ก็ยังมองตนเองค่อนข้างมีคุณค่าร้อยละ ๔๒.๓ แต่ความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสุขภาพไม่ เป็นสาเหตุให้มองตนเองแตกต่างกันไป

ความทันสมัยและภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองของคนชรา

ดังได้กล่าวแล้วในบทก่อนว่า คนชราส่วนใหญ่เป็นคนทันสมัย จึงน่าสนใจที่จะศึกษาว่า ในจำพวกคนชราที่ทันสมัยจะมองตนเองไปทางใด เมื่อเขามีทัศนคติ มีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของบุตรหลานไปในทางที่ดี จะประเมินค่าตนเองในทางที่ดีหรือไม่ จึงนำความทันสมัยทั้ง ๕ ด้าน มาเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ปรากฏว่า

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับการมองตนเอง

บุคคลที่ติดตามเหตุการณ์รอบตัวอยู่เสมอ มีการรับรู้ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง เช่น รู้จักสิทธิหน้าที่ มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จะมองตนเองไปในแง่ใด โดยนำคำตอบในข้อ ๕๕ ซึ่งมีคำถามย่อย ๔ คำถามมาแยกพวกเป็นทันสมัยและไม่ทันสมัย cross กับการมองตนเอง แล้วหาความถี่รวมโดยหารด้วย ๔ ออกมาเป็นความถี่ในตาราง

ตารางที่ ๕๔

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับการมองตนเอง

ความทันสมัย	การมองตนเอง			รวม
	มีคุณค่ามาก	ค่อนข้างมีคุณค่า	ไม่มีคุณค่าเลย	
ทันสมัย	% ๗๑.๔ n (๕๐)	๕๗.๔ (๔๔)	๔๕.๒ (๓๔)	๕๗.๔ (๑๗๒)
ไม่ทันสมัย	% ๒๘.๖ n (๒๐)	๔๒.๑ (๖๑)	๕๔.๘ (๔๖)	๔๒.๕ (๑๒๗)
รวม	% ๑๐๐.๐ n (๗๐)	๑๐๐.๐ (๑๐๕)	๑๐๐.๐ (๑๕๐)	๑๐๐.๐ (๒๕๕)

chi-square 10.12 df. = 3 significant at .01

จากตารางพบว่าคนชราที่ทันสมัยจะมองตนเองมีคุณค่ามากมีจำนวนร้อยละ ๗๑.๔ และ
 รองลงมา คือ คนชราที่ทันสมัยมองตนเองว่าค่อนข้างมีคุณค่า ร้อยละ ๔๗.๔ ส่วนในด้านที่ไม่ทันสมัย
 นั้น คือ คนชราที่ไม่ทันสมัยและคิดว่าตนเองไม่มีคุณค่า มีร้อยละ ๕๔.๔ และพบว่าความทันสมัย
 ทางด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันยังมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมองตนเองของคนชรา แสดงว่า
 ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันมีส่วนส่งเสริมให้คนชรามีภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง
 ในทางที่ดี

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับการมองตนเอง

ความทันสมัยในการรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ทั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว จะมีผลต่อการมอง
 ตนเองหรือไม่ จึงนำเอาคำตอบเกี่ยวกับการรับข่าวสารในข้อ ๔๒ ๔๓ และ ๔๔ มา cross กับ
 การมองตนเองแล้วนำความถี่ทั้งหมดมารวมกันหารด้วย ๓ ออกมาเป็นความถี่ในตาราง

ตารางที่ ๖๐

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับการมองตนเอง

ความทันสมัย	การมองตนเอง			รวม
	มีคุณค่ามาก	ค่อนข้างมีคุณค่า	ไม่มีคุณค่าเลย	
ทันสมัย	๘	๖๔.๗	๔๘.๒	๔๓.๑
	n	(๕๖)	(๔๔)	(๔๐)
ไม่ทันสมัย	๘	๓๔.๓	๔๑.๘	๔๒.๘
	n	(๒๔)	(๖๑)	(๔๕)
รวม	๘	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
	n	(๗๐)	(๑๔๖)	(๘๕)

chi-square 5.67 df. = 2 significant at .05

จากผลการศึกษาพบว่าคนชราที่ทันสมัยด้านการรับข่าวสารเป็นคนชราที่มองตนเองมีคุณค่า มีจำนวนร้อยละ ๖๕.๗ รองลงมาคือคนชราที่ทันสมัย ยังมองตนเองค่อนข้างมีคุณค่ามีร้อยละ ๔๔.๒ และความสัมพันธ์ของความแตกต่างของความทันสมัยในด้านการรับข่าวสารกับการมองตนเองมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ทำให้คนชราของตนเองมีคุณค่าขึ้นมา

ความทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับการมองตนเอง

ความคิดเห็นในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ที่ได้จากคำตอบของข้อ ๔๘ ๔๙ และ ๕๐ นำคำตอบทั้งหมดมารวมกันแล้วหาร ๓ ออกมาเป็นความถี่ cross กับภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง ดังในตาราง

ตารางที่ ๖๑

ความทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับการมองตนเอง

ความทันสมัย	การมองตนเอง			รวม	
	มีคุณค่ามาก	ค่อนข้างมีคุณค่า	ไม่มีคุณค่าเลย		
ทันสมัย	๙	๘๔.๓	๘๗.๑	๘๑.๒	๘๔.๗
	n	(๕๔)	(๒๑)	(๖๕)	(๒๔๔)
ไม่ทันสมัย	๙	๑๕.๗	๑๒.๙	๑๘.๘	๑๕.๓
	n	(๑๑)	(๑๘)	(๑๖)	(๔๕)
รวม	๙	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
	n	(๗๐)	(๑๓๙)	(๘๕)	(๒๙๔)

chi-square 1.41 df. = 2 not significant.

จากตารางเห็นได้ว่า คนชราที่ทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานมองตนเอง
ค่อนข้างมีคุณค่า มีจำนวนร้อยละ ๔๗.๑ และจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือ คนชราที่ทันสมัย
มองตนเองมีคุณค่ามาก ร้อยละ ๔๔.๓ แต่ความสัมพันธ์ของแตกต่างของความทันสมัยกับการมอง
ตนเอง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความทันสมัยในการอบรมเลี้ยงดูบุตรมิได้เป็นสาเหตุสำคัญ
ที่ทำให้คนชราของตนเองแตกต่างกัน

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคลกับการ
มองตนเอง

ความทันสมัยในด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถ คือ การยอมรับ
วิทยาการใหม่ ๆ ยอมรับการปฏิบัติตามสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ว่าเป็นไปตามธรรมชาติที่ต้องมีการ
เปลี่ยนแปลง เชื่อว่ามนุษย์สามารถควบคุมธรรมชาติได้ จากคำตอบในข้อ ๔๕ ๔๘ ๕๐ ๕๑ และ
๕๖ โดยนำมาแยกพวกที่ทันสมัยและไม่ทันสมัย cross กับการมองตนเองโดยนำคำตอบทุกข้อมา
รวมกันหาความถี่รวมโดยการหารด้วย ๕ ได้ความถี่ดังในตาราง

ตารางที่ ๖๒

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคลกับการมองตนเอง

ความทันสมัย	การมองตนเอง			รวม
	มีคุณค่ามาก	ค่อนข้างมีคุณค่า	ไม่มีคุณค่าเลย	
ทันสมัย	๔๔.๔ (๔๑)	๔๗.๕ (๘๖)	๔๗.๖ (๔๔)	๔๘.๕ (๑๗๑)
ไม่ทันสมัย	๔๐.๖ (๒๘)	๔๑.๕ (๖๑)	๔๒.๕ (๓๖)	๔๑.๕ (๑๒๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๖๙)	๑๐๐.๐ (๑๔๗)	๑๐๐.๐ (๘๕)	๑๐๐.๐ (๓๐๑)

chi-square 1.54 df. = 2 not significant

จากการศึกษาพบว่า คนชราที่ทันสมัยในด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคล มองตนเองมีคุณค่ามาก มีจำนวนร้อยละ ๕๙.๕ รองลงมาคือ คนชราที่ทันสมัยมองตนเองค่อนข้างมีคุณค่า มีร้อยละ ๔๘.๕ แต่ความสัมพันธ์ของความแตกต่างของความทันสมัยกับการมองตนเอง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความทันสมัยด้าน เป็นคนมีเหตุผลและมีแผนล่วงหน้ากับการมองตนเอง .

ความทันสมัยด้านการมีเหตุผลและมีแผนล่วงหน้า ในที่นี้คำนี้ถึงถึงแผนในการดำเนินชีวิต และความคิดเห็นของตนเองว่า การทำการใด ๆ ก็ตาม จะต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อความสำเร็จในชีวิต จึงต้องนำมาเกี่ยวข้องกับการมองตนเองว่า การที่คนชราเป็นคนทำอะไรอย่างมีเหตุผล และมีแบบแผน จะมองตนเองอย่างไร

ตารางที่ ๖๓

ความทันสมัยด้าน เป็นคนมีเหตุผลและมีแผนล่วงหน้ากับการมองตนเอง

ความทันสมัย	การมองตนเอง			รวม
	มีคุณค่ามาก	ค่อนข้างมีคุณค่า	ไม่มีคุณค่าเลย	
ทันสมัย	๘๙.๘ n (๖๒)	๘๑.๕ (๑๑๕)	๘๔.๘ (๗๑)	๘๔.๓ (๒๔๒)
ไม่ทันสมัย	๑๐.๑ n (๗)	๑๘.๕ (๒๗)	๑๕.๕ (๑๓)	๑๔.๗ (๔๗)
รวม	๑๐๐.๐ n (๖๙)	๑๐๐.๐ (๑๔๖)	๑๐๐.๐ (๘๔)	๑๐๐.๐ (๒๔๕)

chi-square 2.47 df. = 2 not significant

จากตารางพบว่าคนชราที่ทันสมัยด้าน เป็นคนมีเหตุผลและ เป็นคนมีแผนการล่วงหน้า เป็นคนที่มองตนเองมีคุณค่ามาก จำนวนร้อยละ ๘๘.๘ แต่ความสัมพันธ์ของความแตกต่างของความทันสมัย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อหันมาดูทางความแตกต่างของแต่ละแบบของการมองเห็นตนเองแล้ว จำนวนร้อยละไม่แตกต่างกันมากนัก แสดงว่าความทันสมัยในด้านนี้ไม่เป็นสาเหตุสำคัญให้มองเห็นตนเองแตกต่างกัน

จากผลการศึกษาความทันสมัยทั้ง ๕ ด้านแล้วจะเห็นว่า ความทันสมัยและการมองเห็นคุณค่าเกี่ยวกับตนเองมีความสัมพันธ์กันอยู่เพียง ๒ อย่างเท่านั้น คือ ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันและการรับรู้ข่าวสาร ส่วนด้านอื่นไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.